

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ประจักษ์กันโดยทั่วไปแล้วว่า ประชากรไทยส่วนใหญ่กว่า 80% อาศัยอยู่ในชนบท และจากข้อมูลการสำรวจสภาพสุขภาพอนามัย การแสวงหาและการใช้บริการสาธารณสุขของประชาชน จากครัวเรือนตัวอย่าง 3,000 ครัวเรือน นอกเขตกรุงเทพมหานคร ของกองแผนงานสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล สำรวจเมื่อปี 2522 พบว่าประชาชนในเขตชนบท ยังขาดแคลนบริการด้านสาธารณสุขเป็นอันมาก กล่าวคือ ปรากฏว่ามีประชาชนเพียง 28% เท่านั้นที่ใช้บริการของรัฐ ทั้งจากโรงพยาบาล สถานีอนามัย และหน่วยเคลื่อนที่ของรัฐ¹ ทั้ง ๆ ที่การมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ แล้ว ก็ย่อมหมายถึง การมีทรัพยากรกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา และเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของสังคมและประเทศนั้น ๆ คว้ย

เนื่องจากการให้บริการด้านสาธารณสุขนั้น จำเป็นต้องอาศัยกำลังคนเป็นหลักในการทำงาน และกำลังคนด้านสาธารณสุขนี้ จำเป็นต้องมีความรู้ ความชำนาญ ในสาขาต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่อาศัยระยะเวลาในการศึกษาฝึกอบรม อย่างไรก็ตามจากการวางแผน และพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข ตั้งแต่แผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 4 นั้น ยังปรากฏว่ามีข้อบกพร่องทั้งในจำนวนปริมาณ การกระจาย และคุณภาพของ

¹คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข. แผนพัฒนาการสาธารณสุข
ความแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529)

(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักข่าวพณิชย. 2524), หน้า 117

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอยู่เป็นอันมาก ดังนั้นในแผนพัฒนาเจ้าหน้าที่และวิชาการ ในแผนพัฒนาการสาธารณสุขฉบับที่ 5 จึงมุ่งที่จะขจัดปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านคุณภาพของเจ้าหน้าที่² ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจนว่าให้มีการปรับปรุงคุณภาพของเจ้าหน้าที่การแพทย์และสาธารณสุขในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และเทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มเติมขึ้น และให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โดยกำหนดกลวิธีในการพัฒนา เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ คือให้มีการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุขของประเทศ และภารกิจที่จะต้องปฏิบัติหลังสำเร็จการศึกษา

เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) คือ บุคลากรชายที่ให้บริการด้านสาธารณสุข เป็นบุคลากรในระดับตำบล ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ตามสถานีอนามัยมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ตามขอบเขตที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด และเกี่ยวกับงานสาธารณสุขอื่น ๆ เช่น การสุขาภิบาล การให้สุขศึกษาแก่ประชาชน เป็นต้น³ เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ระดับตำบลมากที่สุด จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น และโดยที่นโยบายของแผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 5 ได้เน้นงานด้านสาธารณสุขมูลฐานเป็นหลัก นโยบายของรัฐในการพัฒนาชนบท ได้เน้นการพัฒนาชนบทแบบผสมผสานระหว่าง 4 กระทรวงหลัก โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล เป็นผู้หนึ่ง ในคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติงานพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ซึ่งมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาระดับตำบล เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และการพัฒนาคุณภาพของประชากรให้มีสุขภาพที่ดีถ้วนหน้า

² คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข, แผนพัฒนาการสาธารณสุข ความเห็นพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5, หน้า 117 - 120.

³ กองฝึกอบรม, การประเมินผลโครงการฝึกอบรมพนักงานอนามัย 2523 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2523, หน้า 9

ในปี 2525 กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ทำการปรับปรุงการผลิตเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) โดยปรับปรุงหลักสูตรการอบรม เพื่อให้เหมาะสมกับหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข และสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาชนบทของประเทศ⁴ หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่เปลี่ยนแปลงจากเดิม ซึ่งรับผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. 3) มาเป็นรับนักศึกษาที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6 หลักสูตรใหม่) เรียนวิทยาศาสตร์ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยการเรียน หรือผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 5 หลักสูตรเดิม) เรียนวิทยาศาสตร์ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีการพัฒนาหลักสูตรใหม่ทั้งในค่านเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน มีระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรกำหนด 2 ปี ซึ่งนับตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษาเข้าเรียนตามหลักสูตรใหม่เมื่อปีการศึกษา 2525 จนกระทั่งปีการศึกษา 2528 มีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 ไปแล้วดังนี้ ปีการศึกษา 2527 จำนวน 706 คน ปีการศึกษา 2528 จำนวน 712 คน รวมยอดผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 1,418 คน โดยที่ยังไม่เคยมีการศึกษาและติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปนั้น ซึ่งขณะนี้ได้ปฏิบัติงานอยู่ตามสถานีอนามัยต่าง ๆ ทั่วประเทศนั้น ได้มีการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามกระทรวงกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด เนื้อหาวิชาของหลักสูตรใหม่นั้น สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียนและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานหรือไม่

ครั้งที่ ๖ วารสาร^๕ บวรศิริ^๕ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาว่า เป็นการศึกษาที่มุ่งหาข้อมูลพื้นฐานสำคัญ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรได้เป็นอย่างดี ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ ณ กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 ภาค คือ วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคกลาง จังหวัดชลบุรี วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้ จังหวัดยะลา และวิทยาลัยการสาธารณสุข

⁴กระทรวงสาธารณสุข, กองฝึกอบรม, หลักสูตรประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 (กรุงเทพมหานคร: กองฝึกอบรม กระทรวงสาธารณสุข, 2525), หน้า ก-ข

^๕วารสาร บวรศิริ, การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา, อัครสำเนา (ม.ป.ท.) หน้า 2.

ภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก อันเป็นสถานที่รับผิดชอบในการผลิตเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) อยู่ภายใต้สังกัดจึงมีความสนใจและต้องการที่จะติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตร เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง ให้เหมาะสมกับความต้องการที่แท้จริง และผู้วิจัยเชื่อว่า การวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานี้ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ส่วนหนึ่ง เพื่อใช้ในการประเมินผลหลักสูตรต่อไปอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตร เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525
2. ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตร เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตร เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่งคือ

- วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคกลาง จังหวัดชลบุรี
- วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
- วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้ จังหวัดยะลา
- วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก

ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2527 - 2528 โดยทำการศึกษา

1. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่อง

1.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการ

- 1.2 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- 1.3 มนุษยสัมพันธ์
2. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตร
เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) โดยศึกษาในเรื่อง
 - 2.1 ความเหมาะสมของรายวิชาในหมวดวิชาชีพ
 - 2.2 การจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 ความรู้ที่ได้รับและการใช้ประโยชน์จากรายวิชาในหมวดวิชาชีพ

ประโยชน์ของการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย จะตอบคำถามที่น่าสนใจในเรื่องต่อไปนี้คือ

1. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาที่มีต่อผลการ
ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
2. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ
หลักสูตรประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525
การจัดการเรียนการสอน ความรู้ที่ได้รับ และการใช้ประโยชน์จากรายวิชาในหมวดวิชาชีพ

จากข้อมูลคำตอบที่ได้จากการวิจัย จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร
ประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 เพื่อให้
การศึกษอบรมในหลักสูตรประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
พุทธศักราช 2525 เป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการ
นำไปใช้ของผู้สำเร็จการศึกษา อันจะทำให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กระทรวง
สาธารณสุขกำหนดไว้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำนิยาม

ความคิดเห็น

ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด หรือการลงความเห็นในเรื่องใดหรือสิ่งใด ซึ่งในที่นี้คือ การแสดงความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ในเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) นอกจากนี้ยังเป็น การแสดงความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ในเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาค ทั้ง 4 แห่ง ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2527 - 2528

ผู้บังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชา หมายถึง หัวหน้าสถานีอนามัย ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัย หัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินการปฏิบัติงานอยู่

สถานศึกษา

สถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง

ผลการปฏิบัติงาน

ผลการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่อง ความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา

ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ความสามารถในการปฏิบัติงาน หมายถึง คะแนนความสามารถในการปฏิบัติงาน ที่ได้จากการประเมินของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาในปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง ในปีการศึกษา 2527 - 2528 ซึ่งมีผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด 1,326 คน คำนวณหาจากกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อน (ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากตัวอย่างจากประชากรเท่าที่จะยอมรับได้)

จากการคำนวณได้ผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 425 คน

⁶ Tare Yamane, Statistics : Introductory Analysis,

ตารางที่ 1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข
(พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 จากวิทยาลัยการสาธารณสุข
ภาคทั้ง 4 แห่ง และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

วิทยาลัย	ปีการศึกษา		รวมผู้สำเร็จ การศึกษา	กลุ่ม ตัวอย่าง
	2527	2528		
วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคกลาง				
จังหวัดชลบุรี	194	91	285	91
วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
จังหวัดขอนแก่น	208	204	412	132
วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้				
จังหวัดยะลา	125	154	279	90
วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคเหนือ				
จังหวัดพิษณุโลก	179	171	350	112
รวม	706	620	1,326	425

2. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 425 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเองเป็น
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข
(พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 คู่มือการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับ
ตำบล (สถานีอนามัย) พ.ศ. 2528 หนังสือเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยเกี่ยวกับ

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาระดับ
ต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ

2. ร่างแบบสอบถาม ซึ่งจะประกอบด้วยคำถามแบบตรวจสอบรายการ
(Check List) มีแบบประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open
Ended) โดยแบบสอบถามมี 2 ชุด มีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา มี 3 ตอนคือ
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
มุ่งสำรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานที่ทำงานที่สังกัด ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ฯลฯ เป็นแบบ
เลือกตอบและเติมคำ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของ
ตนเอง โดยลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่า และแบบปลายเปิด มุ่งถามใน 3 เรื่อง
ด้วยกันคือ

- ความรู้ความสามารถในทางวิชาการ
- ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- มนุษยสัมพันธ์

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรประกาศนียบัตร
เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 แบบประเมินค่า
และแบบปลายเปิด มุ่งศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- ความเหมาะสมของรายวิชาในหมวดวิชาชีพ
- การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการสาธารณสุข
- ความรู้ที่ได้รับ และการใช้ประโยชน์จากรายวิชาในหมวด

วิชาชีพ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มุ่งสำรวจ
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา ฯลฯ เป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่อยู่ที่บังคับบัญชา ใช้แบบสอบถามชุดเดียวกับแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2 ที่ถามผู้สำเร็จการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอศึกษารายชื่อและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสำนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) เทศบาลนคร 2525 ปีการศึกษา 2527 - 2528 จากฝ่ายพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรม กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ณ จังหวัดที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่
3. ผู้วิจัยให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม ครั้งที่ 1 เป็นเวลา 15 วัน หากยังไม่ได้รับคืนไม่ครบ ผู้วิจัยจะส่งจดหมายขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามตามไปอีกครั้งเป็นครั้งที่ 2 โดยให้เวลาในการตอบ 15 วัน เช่นกัน จากนั้นจะรวบรวมข้อมูลทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการใช้ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบประมาณค่า จะให้นำหนักความคิดเห็นในแต่ละรายการ แล้วหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด จะใช้วิธีสรุปและเรียงลำดับความสำคัญตามความถี่ของความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะนั้น ๆ

การเสนอผลการวิจัย

ในการเสนอผลการวิจัยนั้น จะเสนอโดยลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น

ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และการเสนอผลวิจัย

- บทที่ 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของหลักสูตร ประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) พุทธศักราช 2525 การติดตามผล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา
- บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย
- บทที่ 4 การวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ
บรรณานุกรม
ภาคผนวก